

ikke vil kunne forandres i de første 70 Aar paa Grund af Systemet, saa siger jeg, at der er saa stor Forskel paa de Herrer's Fordringer i Modsætning til den her foreliggende Lov, at det er givet, at Landbrugets Ulykkesforsikring maa ordnes for sig selv, saaledes som det ogsaa er sket i Tyskland. Det viser sig, at Forholdet da maa ordnes paa en fuldstændig forskellig Maade. I det nævnte Land har man da ogsaa ordnet Forsikringen ved særlig Lov paa et fra den anden Ulykkesforsikring væsentlig forskelligt Grundlag. Der er altsaa ikke Tale om, at vi kunne præjudicere nogen Ting i denne Sag ved den stykkevise Ordning. Kun, hvis de Herrer sagde: Paa Grundlag af en individuel Forsikringspligt og paa Grundlag af faste Erstatningsbeløb, Kapitalbeløb, hvor der ingen særlig Grund er til at udbetale Renter, ville vi forhandle, kun da kunde man bringe Spørgsmaalet med ind her. Men jeg vil desuden bede alle ærede Medlemmer, for det Tilfælde, at nogen af dem tænker paa at stemme imod det foreliggende Forslag af Frygt for, at dermed noget blev foregrebet, om at betænke, at den foreliggende Lov kan ophæves, hvilken Dag det skal være, uden at efterlade noget som helst at afvikle. Det Lovforslag derimod, som det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds med det ærede Medlem for Fredericia (Ousen) som Ordfører i 1891 har været Talsmand for, vilde ikke kunne være blevet væsentlig forandret og aldeles ikke ophævet forinden ca. 70 Aar efter det Tidspunkt, da man vedtog, at man ikke vilde opretholde det. Det kunne de Herrer i øvrigt selv regne sig til, eftersom der da blev indført et Livrentesystem, hvis Virkninger vilde strække sig over det Antal Aar, jeg har anført. Det er i Virkeligheden een Grund mere til ikke at tage i Betænkning at stemme for denne Lov. Hvis man senere skulde komme til noget andet og endnu bedre, hvis det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds (Bojsen) eller det ærede Medlem for Maribo Amts 5te Valgkreds (N. J. Larsen) senere kunne foreslaa noget ogsaa for Industrien bedre, vil jeg sige, at for Industrien vilde det være lige saa fortræffeligt som for Landbruget, og i saa Fald vil der ikke være noget som helst til Hinder for at forandre eller ophæve denne Lov og gaa over til noget nyt. Men naar Fordringerne paa Forhaand stilles ikke alene saa principielt forskelligt fra denne Lov, men tillige paa et saa farligt Grundlag, som det, jeg her har skildret,

mener jeg ikke, at her er Tale om, at den foreliggende stykkevise Reform bør udføres, thi vi præjudicere intet, naar det paa Forhaand er givet, at Fortsættelsen skal ske paa en herfra principiel forskellig Maade, at de to Lovgivninger skulle bygges op paa forskellig Grund. Naar det ærede Medlem for Maribo Amts 5te Valgkreds talte om Ansvar og Skyld, saa vil jeg gøre opmærksom paa, at hvad personligt Ansvar angaar, er der ikke rokket noget derved i den Lov, som vi her ere i Færd med at vedtage. Hvis en Arbejder gør sig skyldig i en grov Ugtsomhed — disse Ord er det jo, der staar — vil han ikke have noget Krav paa Forsikring, og hvis en Arbejdsgiver gør sig skyldig over for en Arbejder i en saadan Fremgangsmaade, at han maa siges paa retsstridig Maade at have tilføjet ham en Legemsskade, da vil en saadan Arbejder efter den Lov som efter nugældende Lov have Adgang til at gøre Ansvar gældende mod sin Arbejdsgiver for fuld Erstatning. Der er intet rokket ved disse Forhold, men det, der forandres, angaar alle de hændelige Ulykkestilfælde, alle Driftsulykker i disse Virksomheder. Der fastsætter Loven, at ved disse Ulykkestilfælde, i hvilke altsaa ikke nogen af Parterne kan siges at have Skyld, er det ubilligt at lægge alle de økonomiske Følger af Ulykkestilfældet alene over paa Arbejderen. Derfor have vi lagt dem ikke paa Arbejderne og ikke paa Arbejdsgiverne, men vi lægge dem paa de paagældende Virksomheder. Det er der, vi have lagt Ansvarét, fordi der ligger i Virkeligheden Skylden for den Ulykke, for hvilken ingen Person bærer Ansvar. Den Form, vi have givet dette Ansvar for Ulykker ved farlige Virksomheder og farlige Driftsmidler, er en lovbestemt præceptiv Forskrift ved Arbejdskontraktens Afslutning, gaaende ud paa Forsikring ved Arbejdsgiveren, og der er intet til Hinder for Lovgivning i den Retning. Havde der været noget til Hinder i den Retning, vilde sikkert den ikke ringe Kreds af meget fremragende Jurister, der have arbejdet paa Lovforslaget i Landstinget, ikke have været med dertil og gjort udførlig Rede for deres Opfattelse derom i den Betænkning, som ogsaa har været til det ærede Medlems Disposition, men som han synes ikke at have ønsket at gøre sig bekendt med. Det ærede Medlem er ganske vist ogsaa Jurist, men det er jo om muligt endnu større Jurister, der sidde i Landstinget — Doctores juris — det er det ærede Medlem, saa vidt jeg ved, endnu ikke.